

Жекеменшік мектепке дейінгі ұйым ЖАРҒЫСЫ

1. Общие положения

- 1.1. Жекеменшік мектепке дейінгі мекеме (бұдан әрі – Мекеме) заңды тұлға мәртебесіне ие және білім беру қызметін жүзеге асырады.
- 1.2. Мекеменің түрі:
- 1.3. Мекеменің құрылтайшысы:
- 1.4. Атауы:
- 1.5. Орналасқан жері:

2. Мекеменің заңды мәртебесі

- 2.1. Ұлтісі: мектепке дейінгі тәрбие және оқыту ұйымы.
- 2.2. Түрі.
- 2.3. Мекеме тіркелгеннен кейін заңды тұлға құқығын иеленеді.
- 2.4. Мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тенгерімі, банкте шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі бар.
- 2.5. Мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген шекте қаржы қызметін өз бетімен жүзеге асырады.
- 2.6. Мекеменің азаматтық-куқықтық мәмілелері Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумактық қазынашылық белімшелерінде тіркелгеннен кейін күшіне енеді.
- 2.7. Мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі ақшамен жауап береді.

3. Мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

- 3.1. Мекеме қызметінің мәні: мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласында білім беру қызметі.
- 3.2. Мақсаттары:
  - 3.2.1. балалардың қызыгуышылығын қанағаттандыруға, тәрбие мен оқытуда жаңа технологияларды енгізуге жағдай жасау;
  - 3.2.2. баланың уактылы интеллектуалды, психикалық түрғыдан дамуы, оны окуга дайындау бойынша мемлекеттік сұранысты орындау;
  - 3.2.3. әр баланың омірі мен деңсаулығын, оның рухани тепе-тендігі мен амандығын сақтау;
  - 3.2.4. дені сау тұлғаны тәрбиелеуде ата-аналарға көмек көрсету;
  - 3.2.5. мемлекеттік білім беру стандартының негізінде оку жоспары мен оку бағдарламаларына сәйкес оку-тәрбие үдерісін жүзеге асыру;
  - 3.2.6. оку-тәрбие үдерісінде білім мен тілдердің дамуын қамтамасыз ету;
  - 3.2.7. азаматтардың, коғамның және мемлекеттің білімге деген сұраныстарын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде жүзеге асырылатын қосымша білім берудің есебінен тәрбие мен оқыту үдерісін байту;
  - 3.2.8. жаңа оқыту технологияларын енгізу.
- 3.3. Іске асырылатын білім беру бағдарламаларының тізімі:
  - 3.3.1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
  - 3.3.2. Қазақстан Республикасы Оқу-агарту министрінің бұйрықтары:
    - Бұлдіршіндерге арналған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары;
    - Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары;

- Мектепке дейінгі ұйымның мектепалды тобына/мектептің (лицейдің, гимназияның) мектепалды сыныбына арналған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары).

3.3.3. «Білім беру ұйымдарында пайдалануға рұқсат етілген оку құралдарының тізімін бекіту туралы» бүйрықтар және т. б.

4. Мекемені басқару

4.1. Құрылтайшы

4.1.1. Мекеменің материалдық-техникалық базасындағы мүлікті бекітеді (шұғыл басқару құқығында).

4.2. Құрылтайшы заңнамамен бекітілген тәртіпте

4.2.1. Мекемені ұстауға қажетті сметаны (шығыстар жоспарын) бекітеді;

4.2.2. Мекемеге берілген мүліктін тиімді қолданылуы мен сақталуын бақылайды.

4.2.3. Мекеменің басқару органдары құзыярлығының құрылымын, қалыптастыру тәртібі мен мерзімін, мекеменің шешім қабылдау тәртібін анықтайды;

4.2.4. Мекеменің басшысылауазымына тағайындауды;

4.2.5. басшыныңлауазымынан босатады;

4.2.6. Мекеме басшының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін анықтайды;

4.2.7. бас бухгалтердіңлауазымына кандидаттарды мақұлдайды;

4.2.8. бас бухгалтерді жұмыстан босатуды көліседі;

4.2.9. Мекеменің басшысы мен барлық қызметкерлері үшін міндетті құқықтық актілерді шығарады және нұсқаулар береді;

4.2.10. ынталандыру шараларын қолданады және басшыга жазалау шараларын қолданады;

4.2.11. Мекеменің құрылымы мен шекті штаттық құрамын бекітеді;

4.2.12. жылдық қаржылай есептілікті бекітеді;

4.2.13. нормативтік құқықтық актілермен бекітілген өзге қызметтерді жүзеге асырады.

4.3. Мекеменің басшысы мекеме қызметінің мәселелерін Қазақстан Республикасының Заңнамаларымен және осы Жарғымен анықталағыш өз күзыры негізінде шешеді. Мекеме басшысы сыйбайлас жемкорлыққа карсы түруга міндетті және сол үшін жеке жауапкершілікте болады.

4.4. Мекеменің басшысы мекеменің жұмысын ұйымдастырып, оған басшылық жасайды, тікелей үәкілетті органға қарайды және мекемеге жүктелген міндеттерді орындауға жауапты.

4.5. Мекеменің басшысы заңнама тәртібімен бекітілген мекеменің қызметін іске асыруда

4.5.1. сенімхатсыз Мекеменің атынан әрекет етеді;

4.5.2. барлық ұйымдарда мекеменің мүддесін қорғайды;

4.5.3. бекітілген заңнама тәртібімен мүліктерді қолдануға және ис болуға құқығы бар;

4.5.4. шарт жасасады;

4.5.5. сенімхат береді;

4.5.6. мекеме қызметкерлерінің қазақстандық және шетелдік орталықтарда білім алуды және өзге де біліктілігін арттыру, сапарлар мен тәжірибе жинақтау жөнінде жоспары мен тәртібін бекітеді;

4.5.7. банктік есепшілдік ашады;

4.5.8. барлық қызметкерлерге міндетті нұсқамалар беріп, бүйрықтар шығарады;

4.5.9. өзінің орынбасарларын лауазымға тағайындауды және лауазымынан босатады;

4.5.10. Қазақстан Республикасының енбек заңнамасына сәйкес кадрларды іріктеу мен орналастыруды жүзеге асырады, қызметкерлерді жұмысқа қабылдау және жұмыстан шыгару құқығына ие;

4.5.11. Мекеме қызметкерлерін ынталандыру шаралары мен жазалау шараларын қолданады;

- 4.5.12. өз орынбасарлары мен Мекеменің өзге қызметкерлерінің міндеттері мен екілеттілігін айқындауды;
- 4.5.13. өз күзыреттілігінің шегінде өзіне заннамамен, осы Жарғымен, құрылтайшымен жүктелген өзге қызметтерді жүзеге асырады.
- 4.6. Мекеме басшысы Қазақстан Республикасының заннамасымен белгіленген тәртіпте
- 4.6.1. тәрбиеленушілердің, қызметкерлердің құқықтары мен еркіндіктерін бұзғаны үшін;
- 4.6.2. өзінің күзыреттілігіне жататын қызметтерді орындағаны үшін;
- 4.6.3. мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарын бұзғаны үшін;
- 4.6.4. оқу және тәрбие үдерісі барысында білім беру үйымының тәрбиеленушілері мен қызметкерлерінің денсаулығы мен өміріне;
- 4.6.5. қаржы-шаруашылық қызметтің жай-күйіне, соның ішінде материалдық және қаржы құралдарын мақсатсыз қолданғаны үшін;
- 4.6.6. нормативтік құқықтық актілер мен еңбек шарттының талаптарында қарастырылған басқа талантарды бұзғаны үшін жауапты.

5. Тәрбиеленушілерді Мекемеге қабылдау тәртібі

- 5.1. Мектеп жасына дейінгі балаларды қабылдау Қазақстан Республикасының заннамасымен айқындалған тәртіпте жүзеге асырылады.
- 5.2. Баланы қабылдағанда Мекеме мен ата-аналар (немесе өзге занды өкілдерінің) арасында шарт жасалады.
- 5.3. Ауырған уақытта, жазғы мезгілде, ата-аналарының 30 күндік демалысы кезінде баланың орны сақталады. Мекемеде орынның сақталуы ерекше жағдайда ата-аналармен жасалған шартта қарастырылады.
- 5.4. Тәрбиеленушілерді Мекемеден шығару келесі негізде жүргізіледі:
- 5.4.1. ата-анасының (немесе өзге занды өкілдерінің) етініші бойынша;
- 5.4.2. баланың Мекемеде болуына кедергі болатын баланың денсаулығына байланысты медициналық қорытындының негізінде;
- 5.4.3. ата-аналардың (занды өкіл) өздерімен жасалған шарттың талаптарын орындауда. Мекеме баланың шығарылатыны туралы 7 күн бұрын ата-аналарға жазбаша хабарлама жібереді.

6. Тәрбие-білім беру үдерісін үйымдастыру, тәрбиеленушілердің оқу режимі

- 6.1. Мекеме оқу үдерісін мектепке дейінгі оқыту мен тәрбиенің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырады.
- 6.2. Мекемеде оқу және тәрбие үдерісін үйымдастыру оқу жұмыс бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.
- 6.3. Мекеме жүргізетін оқу және тәрбие жұмысын жоспарлау мен есепке алу оқу және тәрбие үдерісін үйымдастырудың негізін қурайды.
- 6.4. Тәрбие бағдарламалары білім беру бағдарламаларының қурамдас бөлігі болып табылады және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің елжандылық, азаматтық, интерүлтишілдік, жоғары моральдық және адамгершілік сезімін қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты ынта-ықыласы мен қабілеттерін дамытуға бағытталуға тиіс.
- 6.5. Оқу-тәрбие үдерісін үйымдастыруға тұлғалық бағдарланған тұрғыдан келудің ерекшелігі:
- 6.5.1. бала Мекеменің оқу-тәрбие жүйесінің орталығында, оның интеллектуалды және өнегелі дамуы;
- 6.5.2. тұлғалық бағдарланған тәрбие мен оқыту тұлғаның зияткерлік даму деңгейін, оның жас ерекшеліктерін, қабілеттіліктері мен бейімділіктерін ескере отырып окуға сараланған тұрғыдан келуді қарастырады.

- 6.6. Тәрбиеленушілер үшін оку-тәрбие үдерісі режимінің ұйымдастыруышылық ерекшеліктері:
  - 6.6.1. бескүндік жұмыс режимі;
  - 6.6.2. топтардың жұмыс режимі – 10,5 сағат;
  - 6.6.3. жас ерекшелігі топтарына қарай сабактардың ұзактығы.
- 6.7. Тәрбие және оқыту тілі: казақ және орыс тілдері.

7. Тәрбиеленушілердің білімін ағымдағы бақылау жүйесі, оларды өткізу түрлері мен тәртібі

- 7.1. Мектепке дейінгі топ тәрбиеленушілері үшін.
  - 7.1.1. Топ тәрбиеленушілерін бастапқы, аралық және корытынды бақылау Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының нормативтік талаптарына сәйкес жүргізіледі.

8. Ақылы білім беру қызметтерін көрсету тізімі мен тәртібі

- 8.1. Мекеме мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты талабының шенберінен тыс келсі ақылы білім беру қызметтерін көрсетуге құқылы
  - 8.1.1. оку жоспары мен бағдарламасы бойынша бөлінген, оку уақытынан тыс жеке окушылармен қосымша сабактарды (пәндер мен пәндер жиынтығы) ұйымдастыруға.
- 8.2. Ақылы негізде қызметтер көрсететін Мекеменің және білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі.
- 8.3. Ақылы білім беру қызметін көрсету және одан түскен қаражатты қолдану Қазақстан Республикасының нормативтік-қуқықтық актілеріне сәйкес іске асырылады.

9. Мекеменің білім алушылары және олардың ата-аналарымен және (немесе) заңды өкілдерімен қарым-қатынасты рәсімдеу тәртібі

- 9.1. Тәрбиеленушілер құқылы
  - 9.1.1. өмірі мен деңсаулығын сактауга;
  - 9.1.2. физикалық және психикалық зорлық-зомбылықтын барлық түрінен қорғауга;
  - 9.1.3. адамгершілігін сактауга;
  - 9.1.4. оның эмоционалды-тұлғалық арапасуға деген сұранысын қанағаттандыруға;
  - 9.1.5. жасына және жеке даму қабілеттіліктеріне сәйкес тамақтануға, ұйықтауга, демалуға деген физиологиялық сұраныстарын қанағаттандыруға;
  - 9.1.6. өзінің шығармашылық қабілеттіліктері мен қызыгуышылықтарын дамытуға;
  - 9.1.7. мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес білім алуға;
  - 9.1.8. қосымша ақылы білім беру және медициналық қызметтерін алуға;
  - 9.1.9. тегін медициналық қызметтерді алуға;
  - 9.1.10. жабдықты, ойыншылтарды, оку құралдарын тегін пайдалануға.
- 9.2. Тәрбиеленушілердің ата-аналары (немесе өзге заңды өкілдері) құқылы
  - 9.2.1. баланы заңды мүдделері мен құқыктарын қорғауга;
  - 9.2.2. тәрбие үдерісін ұйымдастыруға қатысуға;
  - 9.2.3. Мекемені өзіндік басқаруға қатысуға;
  - 9.2.4. баланың қызметі жөнінде ақпарат алуға;
  - 9.2.5. Мекеменің материалдық базасын нығайту үшін қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге;
  - 9.2.6. Мекеме әкімшілігінің рұқсатымен сабакқа қатысуға;
  - 9.2.7. Мекеме басшысының есептерін тыңдауға.
- 9.3. Тәрбиеленушілердің ата-аналары (немесе өзге өкілдері) міндетті
  - 9.3.1. Мекеменің ішкі тәртіп ережелерін орындауға;
  - 9.3.2. Мекеме мен ата-аналар арасындағы шарттың талаптарын сактауға;

- 9.3.3. баланың Мекемеде болғанына (тамактануына) әр айдын 10-на дейін төлем жасауға;
9.3.4. инфляцияны ескере отырып қосымша білім қызметтеріне акы төлеуге.

10. Меншік нысандарын пайдалану тәртібі

- 10.1. Мекемеге құрылтайшымен тіркелген жекеменшік нысандарын, Қазақстан Республикасының заңнамаларында белгіленген білім беру қызметін қамтамасыз сту мақсатында қолданылады.
10.2. Жер телімі, спорт құрылсысы, мектеп жанындагы участке балалардың физиологиясын жетілдіруте, экологиялық мәдениетке тәрбислеуде пайдаланылады.

11. Мекеме мүлкін күру тәртібі

- 11.1. Мекеме мүлкінің бағасын оның тенгерімінде айқындалатын занда тұлғаның активтері құрайды. Мекеменің мүлкі мыналардың
1) оған меншік иесі берген мүліктің;
2) өз қызметі барысында сатып алған мүліктің (ақшалай кірестерді қоса алғанда);
3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржы көздері есебінен құрылады.
11.2. Мекеменің өзіне бекітілген мүлікті дербес иеліктен шығаруға немесе өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жок.
11.3. Мекемені материалдық-техникалық қамтамасыз ету, жарактандыру мен жабдықтау нормативтік талаптарға сәйкес жүргізіледі.
11.4. Мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілікті ұсынады.
11.5. Мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизия Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асады.

12. Мекеменің қызметін қаржыландыру, материалдық-техникалық қамтамасыз ету көздері

- 12.1. Мекемені қаржыландыру көздері
12.1.1. бюджеттік қаржыландыру (мемлекеттік-жекеменшік ынтымақтастық жағдайында);
12.1.2. ата-аналардың жарналары;
12.1.3. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актісіне сәйкес ақылы білім беру қызметін корсетуден түсken қаржылар;
12.1.4. демеушілік және қайырымдылық комек, тегін аударымдар;
12.2. Мекеме құқылы
12.3.1. өзінің жарғылық қызметі үшін келесі қосымша қаржы көздерін тартуға:
12.3.1.1. ақылы қызмет корсеткеннен алғынған табысты;
12.3.1.2. азық-түлік пен қажетті тауарлар бағаларының өзгеруіне байланысты құрылтайшымен келісіп, баланы ұстауға төленетін бағаны реттеуге.

13. Мекеме қызметкерлерінің штатын толықтыру тәртібі, енбегіне акы төлеу жүйесі, олардың құқықтары мен міндеттері

- 13.1. Мекеме қызметкерлерінің штатын толықтыру Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері негізінде орындалады.
13.2. Мекеме қызметкерлерінің енбегіне акы төлеу жүйесі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен анықталады.
13.3. Мекеме қызметкерлерінің енбек қатынастары талаптары Қазақстан Республикасының енбек заңнамасына қайшы келмейтін енбек шартымен реттеледі.
13.4. Қызметкерлердің құқығы
13.4.1. қолайлы жұмыс уақытын алуға;
13.4.2. тәрбие мен оқытуда жаңа технологиялар мен әдістерді аprobациялауга;

- 13.4.3. біліктілігін арттыруға, семинарларға, конференцияларға катысуға;
  - 13.4.4. тәжірибелі-эксперименттік жұмысқа және өзінің інтижелерін жариялауға;
  - 13.4.5. тәрбиелеудің техникалық құралдарын қолдануға;
  - 13.4.6. санаттың арттыру, қызметтік өсу мақсатында мерзімінен бұрын аттестатталуға;
  - 13.4.7. қызметіндегі жетістіктері үшін материалдық және рухани ынталандыруға, құрметті атақтармен, белгілермен және мадактамалармен марапаттауға.
- 13.5. Қызметкерлер міндетті
- 13.5.1. еңбек шарттының барлық тармақтарын орындауға;
  - 13.5.2. жарғыны және өзге нормативтік актілерді орындауға;
  - 13.5.3. материалдық-техникалық базаның сакталуына жауапты болуға;
  - 13.5.4. балалардың өмірі мен денсаулығын сактауға;
  - 13.5.5. баланы физикалық және психикалық зорлық-зомбылықтың барлық түрінен коргауға;
  - 13.5.6. баланы тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша отбасымен тығыз байланыста болуға;
  - 13.5.7. Мекеменің калалық, облыстық және республикалық көлемдегі іс-шараларына белсенді турде катысуға;
  - 13.5.8. үнемі өзінің кәсіптік деңгейін көтеруге.
- 13.6. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мекеменің басқа құқыктары мен міндеттері бар.

14. Алқалы органдар, оларды құру тәртібі мен құзыреттіліктері

- 14.1. Мекемеде алқалы басқарма органдары құрылады.
- 14.2. Алқалы басқару түрлері педагогикалық кеңес, әдістемелік кеңес, жалпы жиналыс, ата-аналар комитеті мен баскалары болуы мүмкін.
- 14.3. Алқалы басқарма органдарын құру тәртібі мен құзыреттіліктері Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.